

Folkbildning med asylsökande 2022

– Svenskundervisning för ukrainska flyktingar och
asylsökande

FÖRORD

Folkbildningen har sedan 2015 arbetat med asylsökande och vissa nyanlända invandrare för att höja deras kunskaper i svenska språket och om det omgivande samhället i syfte att skapa en meningsfull väntan under asylprocessen och påskynda etableringen för personer som beviljas uppehållstillstånd. Denna rapport är Folkbildningsrådets återsrapportering till regeringen av verksamheten och dess resultat 2022.

Kriget i Ukraina har tydligt påverkat verksamheten under 2022. Den stora grupp människor som kom till Sverige under våren har ställt folkbildningen inför utmaningen att ställa upp och växla upp. En utmaning som studieförbund och folkhögskolor verkligen tog sig an och klarade av. Med stolthet kan vi konstatera att folkbildningen har förmåga att ta emot människor, skapa sammanhang och trygghet, ge kunskaper och förståelse och vara en guide på vägen in i det svenska samhället. Verksamheten har med bibehållna positiva omdömen från deltagarna mer än fördubblats under 2022.

Folkbildningsrådet bedömer att verksamheten väl svarar mot bidragets syfte och mål. Vi ser också att folkbildningen långsiktigt kan och vill bidra på sätt som få andra aktörer i det svenska samhället kan. Vi hoppas därför att folkbildningens aktörer får ett långsiktigt förtroende att bidra till en meningsfull väntan, snabbare integration och påskyndad etablering på den svenska arbetsmarknaden.

Maria Graner
Generalsekreterare

INNEHÅLL

Sammanfattning	5
Inledning	7
Uppföljning av folkbildning med asylsökande och ukrainska flyktingar 2022.	7
Insatsens ramar och finansiering	9
Tidiga insatser för asylsökande	9
Bidragsfördelning 2022	13
Verksamheten i siffror	15
Målgruppen och unika deltagare 2022	15
Studieförbundens folkbildning med asylsökande	18
Folkhögskolornas folkbildning med asylsökande	20
Spridning i landet och regionala skillnader	20
Distansstudier 2022	22
Vilka var deltagarna?	23
Verksamhetens genomförande	26
Verksamhetens resultat	33
Ökade färdigheter i svenska och samhällskunskap	33
Meningsfull väntan och påskyndad framtida etablering	34
Fallstudie Boden integration och samverkan	35
Avslutande diskussion	39
Framåtsyftande förslag	40
Tabellbilaga	42

Sammanfattning

Verksamhetens omfattning

Under 2022 fördelade Folkbildningsrådet knappt 138 miljoner kronor till studieförbund och folkhögskolor för särskilda folkbildningsinsatser med asylsökande, vissa nyanlända invandrare och flyktingar under masskyddsdirektivet. Syftet är att ge en meningsfull sysselsättning och påskynda en framtida etablering för dem som beviljas uppehållstillstånd. Insatserna ska stärka kunskaperna i svenska språket och kunskaperna om det svenska samhället samt främja deltagande i arbets- och samhällsliv.

Verksamheten hade under året cirka 15 800 unika deltagare, vilket är en ökning med drygt 8 000 personer från 2021. Målgruppen för verksamheten bestod av drygt 44 000 personer och folkbildningen nådde därmed 36 procent av målgruppen, vilket är en ökad andel från föregående års 26 procent. Den stora majoriteten av deltagarna deltog i studieförbundens verksamheter.

Studieförbunden genomförde 2022 drygt 4 100 arrangemang om cirka 149 000 studietimmar som hade knappt 44 000 deltagare (ej unika). Svenska från dag ett var den vanligaste arrangemangstypen med drygt 70 procent av antalet arrangemang och vardagssvenska utgjorde knappt 30 procent av arrangemangen.

Folkhögskolorna genomförde 2022 knappt 26 000 deltagarveckor och drygt 21 000 kursdagar, med sammanlagt drygt 3 000 deltagare (ej unika).

Kvinnornas andel av deltagarna har stadigt ökat och var under 2022 cirka 70 procent av alla deltagare i studieförbundens och folkhögskolornas verksamhet. I målgruppen var andelen kvinnor 52 procent. Verksamheten har bedrivits i 209 kommuner och i alla län.

Verksamhetens genomförande och resultat

Verksamheten fokuserar på kunskaper i svenska, framför allt muntlig kommunikation, och kunskaper om det svenska samhället men har också innehållit inslag av kultur, fysiska aktiviteter och studiebesök i olika delar av samhället. Enligt anordnarna har de allra flesta utvecklat sina färdigheter i svenska språket utifrån sina förutsättningar och erhållit en

ökad förmåga att förstå och agera i det svenska samhället. Det märks till exempel av att deltagarna kan gå igenom sfi-undervisningen snabbare och att deltagandet förkortar etableringstiden. Deltagandet har skapat en meningsfull sysselsättning i en annars stressande och ofta utdragen asylprocess. Deltagandet har inneburit struktur och rutiner, aktivitet och gemenskap, vilket i sig har motverkat psykisk ohälsa, ökat deltagarnas självförtroende och bidragit till nya sociala nätverk.

Pandemins kvarvarande begränsningar påverkade inledningen av 2022 och också den stora grupp flyktingar från Ukraina som kom under våren har påverkat verksamhet mycket. Distansstudiernas andel av verksamheten har minskat kraftigt, från 49 procent av studieförbundens verksamhet 2021 till 15 procent 2022 och från 8 procent av folkhögskolornas deltagarveckor till under en procent 2022.

Folkbildningsrådets bedömning

Folkbildningsrådet bedömning är att verksamheten 2022 har uppfyllt bidragsgivningens syfte och mål.

För att fortsätta stötta de som befinner sig i asylprocessen och för att säkerställa strukturkapitalet som byggts upp bör verksamheten få långsiktiga förutsättningar.

Inledning

Sedan år 2015 har Folkbildningsrådet haft regeringens uppdrag att lämna statsbidrag till studieförbunden för särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare, svenska från dag ett. I och med vårändringsbudgeten 2016 utökades satsningen till folkhögskolor och samtidigt tillkom studieförbundens verksamhet med vardagssvenska. 2022 tillkom målgruppen personer som beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet.

Insatserna ska stärka kunskaper i svenska språket och om samhället, samt främja deltagande i arbets- och samhällslivet. Syftet är att ge en meningsfull sysselsättning under asyltiden och påskynda en framtida etablering för dem som beviljas uppehållstillstånd. Bidraget regleras i förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare. I dagligt tal benämns insatserna som folkbildning med asylsökande och gruppen som helhet asylsökande.

Uppföljning av folkbildning med asylsökande och ukrainska flyktingar 2022

Verksamheterna har följts upp årligen sedan 2015. I denna rapport följer vi upp den folkbildning med asylsökande som studieförbund och folkhögskolor bedrev under 2022. Folkbildningsrådet ska enligt bidragsförordningen årligen ”lämna en sammanfattande redogörelse för den verksamhet som det utbetalade bidraget har använts till och, om möjligt, ge en samlad bedömning av bidragets effekter i förhållande till dess syfte”. Folkbildningsrådets rapport lämnar även uppgifter om verksamheternas omfattning och inriktning, i vilka kommuner de genomförts samt om regionala skillnader och hur studieförbund och folkhögskolor har arbetat för att kvinnor och män ska ta del av insatser på samma villkor och i samma utsträckning.

Rapportens underlag och disposition

Det statistiska underlaget om genomförd verksamhet bygger på den verksamhets- och deltagarstatistik som varje anordnare rapporterar in till

SCB. Uppgifter om målgruppen för insatserna hämtas från Migrationsverkets statistik över inskrivna personer i mottagandet respektive inkomna asylsökande för respektive år samt över Migrationsverkets boenden 2022. All statistik återges om möjligt över tre år och större skillnader mellan framför allt år 2021 och 2022 analyseras och kommenteras i rapporten. Statistiken belyser regionala skillnader i den utsträckning det är möjligt. Likaså rapporteras statistiken, där det är möjligt, fördelat på kön, för studieförbunden sker detta utifrån grupprapportering, inte utifrån antal unika personer.

De kvalitativa uppgifterna om verksamhetens genomförande och resultat har sammanställts ur de skriftliga återrapporteringar om folkbildning med asylsökande som studieförbund och folkhögskolor årligen lämnar till Folkbildningsrådet.

I kapitel 1 beskrivs ramar och anslag för verksamheten och i kapitel 2 redovisas verksamhetens resultat i siffror med jämförelser över tid (kvantitativ redogörelse). Kapitel 3 handlar om verksamheternas genomförande, och utgår ifrån studieförbundens och folkhögskolornas återrapporteringar (kvalitativ redogörelse). I kapitel 4 beskrivs redovisade resultat av verksamheterna utifrån insatsernas syfte. Kapitel 5 är en avslutande diskussion kring genomförande och resultat samt Folkbildningsrådets bedömning av hur syftet har uppnåtts 2022.

I tabellbilagan återfinns verksamhetsstatistik per län, förteckning över kommuner samt årets bidragsfördelning per bidragsmottagare.

Insatsens ramar och finansiering

Kapitlet tar upp Folkbildningsrådets roll i tidiga insatser för asylsökande och personer som beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet, samverkan med andra parter, målgruppen för folkbildningsinsatsen, de formella ramarna för folkbildning med asylsökande och bidragsfördelning 2022.

Tidiga insatser för asylsökande

Folkbildningsrådets uppdrag är en del av statens satsning på tidiga insatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare, TIA. Parallellt fördelas medel för samma syfte till idrottens bildningsverksamhet, SISU. Sedan 2017 fördelar länsstyrelserna statsbidrag till ideella föreningar och kommuner för tidiga insatser, TIA-bidrag. Såväl studieförbund som folkhögskolor kan erhålla det bidraget men i den här rapporten redovisas endast folkbildningens insatser med stöd från Folkbildningsrådet. Bidraget till folkbildning med asylsökande regleras i förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare.

Studieförbund och folkhögskolor ska föra en dialog med Länsstyrelsen och Migrationsverket om var det finns behov av verksamhet i länet samt informera om pågående och planerad verksamhet.

Folkbildningsrådet medverkar regelbundet i samverkan mellan berörda myndigheter i den nationella arbetsgruppen för TIA som ingår i Samverkansdelegationen, ett forum för att utveckla och underlätta samverkan mellan aktörer som har uppdrag inom asylmottagandet och nyanländas etablering.

Migrationsverket ska informera länsstyrelserna om målgruppens lokalisering, till exempel om antal asylsökande i kommunerna eller om flytt av anläggningsboenden. Dessutom har Migrationsverket i uppdrag att informera asylsökande om var insatser finns och att underlätta på andra sätt, till exempel genom ersättning för resa till insatsen.

Länsstyrelserna ska verka för att den geografiska spridningen och tillgången till insatser för asylsökande motsvarar behovet i länet. De ska samordna insatserna i länet genom samverkan med berörda myndigheter och organisationer.

Målgrupp

Enligt förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare riktar sig insatsen till de personer som omfattas av Lagen om mottagande av asylsökande, det vill säga de som:

- är asylsökande och väntar på beslut från Migrationsverket i ärendet om uppehållstillstånd (UT),
- är asylsökande och har överklagat ett tidigare beslut om av- eller utvisning till domstol och väntar på ett slutgiltigt beslut eller
- har fått uppehållstillstånd men ännu inte skrivits ut till en kommun. I praktiken innebär detta de med uppehållstillstånd som bor kvar på Migrationsverkets anläggningsboende i väntan på kommunplacering, eftersom övriga skrivs ut inom en månad efter beslut om UT.

I april 2022 fattade Folkbildningsrådet beslut att även personer som har beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet och 21 kapitlet utlänningslagen (2005:716), i praktiken ukrainska medborgare som kan uppvisa UT-kort, får delta.

För att vara säker på att personer ingår i målgruppen och för att registrera deltagaren i rapporteringssystemen, behöver anordnare av verksamheterna tillgång till deltagarnas LMA-kort eller UT-kort, en identifikation som asylsökande och flyktingar får från Migrationsverket.

Vardagssvenska och svenska från dag ett

Folkbildningens särskilda insats med folkbildning med asylsökande är uppdelad på två verksamheter, svenska från dag ett och vardagssvenska. De formella ramarna omfattar verksamhetens syfte, målgrupp, anordnare, regelverk och krav på en särskild studieplan eller ej. Här följer en översikt.

Ramar för verksamheten

	Svenska från dag ett	Vardagssvenska
Övergripande syfte	En meningsfull sysselsättning under asyltiden och påskynda etableringen i samhälls- och arbetsliv för dem som beviljas uppehållstillstånd.	
Syfte med insatsen	Insatserna ska stärka kunskaper i svenska språket och om samhället samt främja deltagande i arbets- och samhällsliv.	
Målgrupp	Asylsökande och ukrainska medborgare registrerade i Sverige enligt masskyddsdirektivet.	
Anordnare (startår)	Studieförbund (2015) Folkhögskolor (2016)	Studieförbund (2016)
Regelverk	Förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare. Folkbildningsrådets ordinarie och särskilda villkor för statsbidrag 2020.	
Följer särskild studieplan	Nej	Ja*

* Avser grunderna i svenska språket för att klara av olika vardagssituationer. Kan genomföras på olika nivåer.

Samtliga tio studieförbund och 81 folkhögskolor av totalt 155 har deltagit i verksamheten 2022.

Studieförbundens folkbildning med asylsökande ska bedrivas i ordinarie verksamhetsformer enligt Folkbildningsrådets villkor. Svenska från dag ett bedrivs främst i studiecirklar, men i viss utsträckning även i den mindre reglerade formen som benämns annan folkbildningsverksamhet. Vardagssvenska bedrivs i studiecirklar enligt en särskild studieplan om minst 40 studietimmar.

Svenska från dag ett anordnas av folkhögskolorna i form av korta eller långa kurser med valfri studietakt från 25 till 100 procent. Korta kurser varar i upp till 14 dagar och långa kurser från 15 kursdagar och uppåt.

Inom ramen för verksamhetsvillkor och det gemensamma syftet har anordnarna stor frihet att självständigt utforma kursupplägg, innehåll och arbetsformer.

Sedan 2020 kan verksamheten genomföras genom fysiska sammankomster, på distans eller i kombination, vilket är en anpassning efter rådande situation under coronapandemin.

Bidragsfördelning 2022

Tabell 1. Fördelning av statsbidrag per verksamhet (kr). Studieförbund och folkhögskolor 2020–2022

Verksamhet	2020	2021	2022
Studieförbund, svenska från dag ett	46 708 300	40 568 400	59 209 550
Studieförbund, Vardagssvenska	25 623 000	16 920 000	31 758 000
Folkhögskolor, svenska från dag ett	40 733 700	33 409 920	46 903 600
Totalt statsbidrag	113 065 000	90 898 320	137 871 150

Vid höstens beslut 2021 i riksdagen avsattes 58 miljoner kronor för folkbildningens särskilda insatser, vilka Folkbildningsrådets styrelse fattade beslut om att fördela på samma sätt som tidigare år. Under året fattade regeringen beslut om att tillföra ytterligare 48 miljoner kronor till verksamheten.

Dessa anslag, tillsammans med återstående medel från 2021 som bland annat på grund av pandemin utgjorde betydande belopp, gjorde att det för 2022 fanns totalt knappt 138 miljoner kronor att fördela. Medlen fördelades så att studieförbunden fick cirka 91 miljoner kronor, eller 66 procent, och folkhögskolorna cirka 47 miljoner kronor, eller 34 procent, vilket var samma procentuella fördelning som 2021.

Då både studieförbunden och folkhögskolorna har producerat verksamhet över sin tilldelade volym, så har alla medel förbrukats och inga medel har överförts till 2023. Det gör att för 2023 finns endast de 29 miljoner kronor som regeringen har avsatt för verksamheten.

Folkhögskolorna har delvis andra förutsättningar att erbjuda deltagare längre insatser med svenska från dag ett. Förutsättningarna att nå sin respektive tilldelning varierade under året mellan folkhögskolor på olika orter. I flera fall utökade folkhögskolor som hade stor efterfrågan sin verksamhet för att möta behovet. I enlighet med Folkbildningsrådets bidragsvillkor kompengades dessa så långt medlen räckte.

Fördelningen till folkhögskolor bygger på inrapporterat antal genomförda deltagarveckor, i enlighet med de särskilda villkoren för svenska från dag ett på folkhögskola. En omfördelning mellan skolorna gjordes i de fall som skolor rapporterat under eller över den preliminära tilldelningen av deltagarveckor.

Verksamheten i siffror

I kapitlet redovisas kvantitativa resultat av studieförbundens och folkhögskolornas insatser under 2022 och där det är möjligt görs en jämförelse över tid. Även årets geografiska spridning samt tillgängliga uppgifter om deltagarna när det gäller andelen kvinnor och män, utbildningsbakgrund, åldersfördelning och boendesituation redovisas.

Om statistiken

Verksamhetens omfattning redovisas utifrån rapporterad gruppstatistik. För studieförbunden framgår antalet genomförda arrangemang och studietimmar. För folkhögskolorna framgår antalet genomförda deltagarveckor och kursdagar. En deltagarvecka motsvarar en veckas studier på heltid för en deltagare och det totala antalet redovisade deltagarveckor är summan av samtliga deltagares rapporterade studietid, oavsett studietakt. Det totala antalet kursdagar som redovisas är summan av antalet faktiska dagar som kurserna har pågått, vilket är en definition av kursdagar som använts från och med rapporten Folkbildning med asylsökande 2019.

Av gruppstatistiken framgår antalet *deltagare* på arrangemang och kurser. En och samma person kan ha deltagit i flera arrangemang eller kurser hos en eller flera anordnare under året och räknas då som en ny deltagare för varje arrangemang eller kurs.

Antalet *unika deltagare* redovisas också och då hämtas uppgifterna från anordnarnas rapporterade deltagarstatistik och bygger på deltagarnas unika dossiernummer hos migrationsverket. Antalet unika deltagare i hela folkbildningen motsvarar därmed det totala antalet enskilda individer som deltagit i folkbildning med asylsökande under året.

Målgruppen och unika deltagare 2022

Målgruppen för verksamheten är de personer som omfattas av lagen om mottagande av asylsökande samt av masskyddsdirektivet. Antalet inskrivna asylsökande varierar under året, då nya personer tillkommer och andra

skrivs ut. Vissa i gruppen faller i praktiken bort, beroende på när under året de skrivs in eller ut och var i asylprocessen de befinner sig.

Det är samtidigt av intresse att veta i vilken utsträckning målgruppen nåddes av insatserna och därför har Folkbildningsrådet tagit fram en uppskattning av den presumtiva målgruppen, redovisad som uppskattad målgrupp eller målgruppen i rapporten.

För att uppskatta antalet potentiella deltagare för respektive år använde vi oss av Migrationsverkets statistik över antalet inskrivna från 18 års ålder i mottagandet den 31 december året innan verksamhetsåret. Därefter lade vi till de asylsökande i samma åldersgrupp som tillkom under verksamhetsåret, mellan januari och november. Summeringen av de båda grupperna utgör den uppskattade storleken på målgruppen för insatsen.

Observera att när antalet unika deltagare redovisas på totalen, i stället för per arrangemangs- eller kurstyp eller per anordnare, blir antalet unika deltagare lägre än summan av de unika deltagarna i de inkluderade verksamheterna. Det beror på att dubletter med individer som deltagit i fler än en av verksamheterna rensats bort.

Beräkningen av uppskattad målgrupp i den här rapporten gjordes på samma sätt som i rapporten Folkbildningen med asylsökande 2019 till 2021, inkluderande de vuxna ukrainare som var registrerade hos Migrationsverket enligt masskyddsdirektivet.

Tabell 2. Andel av målgruppen som deltagit i folkbildning med asylsökande och flyktingar från Ukraina 2020–2022

År	Antal unika deltagare folkbildningen	Antal uppskattad målgrupp	Andel unika deltagare av uppskattad målgrupp (%)
2020	11 845	36 280	33
2021	7 674	29 403	26
2022	15 768	44 310	36

Källa: Deltagarstatistik för studieförbund, deltagarstatistik för folkhögskola, SCB.

Migrationsverkets statistik över inskrivna 2022-12-31 samt inkomna asylsökande 2022. Folkbildningsrådets bearbetning.

Från 2021 till 2022 ökade målgruppen från drygt 29 000 till drygt 44 000, en ökning med knappt 15 000 personer eller drygt 50 procent. Antalet unika deltagare ökade från knappt 8 000 personer till knappt 16 000 personer, en ökning med drygt 8 000 personer och mer än en fördubbling. Det innebar

att folkbildningen nådde 36 procent av målgruppen under 2022, i jämförelse med 26 procent under 2021.

Verksamheten nådde alltså en större andel av målgruppen under 2022, cirka var tredje mot tidigare var fjärde person. Ökningen av andelen innebär en återgång till de nivåer som var före pandemin (även om verksamheten det första kvartalet 2022 fortfarande var påverkad av pandemins konsekvenser).

Unika deltagare per verksamhetsnivå

Tabell 3. Antal unika deltagare per verksamhetsnivå, studieförbund och folkhögskolor 2020–2022

Verksamhet	Antal unika deltagare		
	2020	2021	2022
Totalt studieförbund	11 105	7 047	14 500
<i>Svenska från dag ett, stfb</i>	<i>9 882</i>	<i>6 295</i>	<i>12 250</i>
<i>Vardagssvenska</i>	<i>7 258</i>	<i>4 980</i>	<i>8 002</i>
Svenska dag ett, fhsk*	1 574	1 094	2 025
Totalt Folkbildningen	11 845	7 674	15 768

Källa: Deltagarstatistik för studieförbund och deltagarstatistik för folkhögskola, SCB.

Det totala antalet unika deltagare mer än fördubblades mellan 2021 och 2022, efter en treårig nedgång. Ökningen var större hos studieförbunden, där antalet deltagare ökade med 106 procent, än hos folkhögskolorna, som ökade med 85 procent.

Andelen i studieförbundens verksamhet som deltog i både vardagssvenska och svenska från dag ett var 40 procent, vilket var lägre än 2021 (60%).

Det finns även en viss överlappning av personer som under året deltagit i verksamhet både hos studieförbund och folkhögskola. SCB uppskattar att ungefär 37 procent av alla unika deltagare hos folkhögskolorna också deltog i studieförbundens asylverksamhet. Det är ungefär samma nivå som tidigare år.

Studieförbundens folkbildning med asylsökande

Studieförbunden genomförde och rapporterade verksamhet med svenska från dag ett och vardagssvenska. I svenska från dag ett bedrevs verksamheten främst som studiecirklar och en mindre del, 20 procent, i formen annan folkbildningsverksamhet. Vardagssvenska bedrevs uteslutande som studiecirklar.

Tabell 4. Totalt antal arrangemang, studietimmar och deltagare per arrangemangstyp, studieförbunden 2020–2022

Verksamhet	Arrangemang			Studietimmar			Deltagare		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Svenska från dag ett	2 842	1 835	3 017	101 281	64 314	101 905	25 232	15 330	31 089
Vardagssvenska	1 031	718	1 087	45 188	30 406	46 704	11 651	7 321	12 399
Totalsumma	3 873	2 553	4 104	146 469	94 720	148 609	36 883	22 651	43 488

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Studieförbundens verksamhet inom folkbildning med asylsökande ökade kraftigt från år 2021 till 2022. Totalt ökade arrangemangen med 1 551 stycken eller 61 procent mellan åren, studietimmarna med 54 procent och antalet deltagare med 92 procent.

Svenska från dag ett var den vanligaste arrangemangstypen. Det anordnades drygt 3 000 arrangemang, vilket motsvarar 74 procent av alla arrangemang och är på samma nivå som tidigare år.

Tabell 5. Genomsnittligt antal studietimmar samt deltagare per arrangemang, studieförbunden 2020–2022

Verksamhet	Antal studietimmar per arrangemang			Antal deltagare per arrangemang		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
<i>Studiecirklar</i>	38	38	36	9	8	9
<i>Annan folkbildningsverksamhet</i>	19	16	23	11	10	15
Totalt svenska från dag ett	36	35	34	9	8	10
Vardagssvenska	44	42	43	11	10	11

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Det genomsnittliga antalet studietimmar per arrangemang ligger ungefär kvar på samma nivåer som tidigare år. Genomsnittligt antal deltagare per arrangemang ökar, för alla typer av verksamhet, till skillnad från tidigare år då genomsnittet i stället sjönk. Störst ökning är det i den mer flexibla formen annan folkbildning där ökningen är hela 50 procent, från 10 till 15 deltagare per arrangemang.

Folkhögskolornas folkbildning med asylsökande

Folkhögskolorna genomförde och rapporterade verksamhet med svenska från dag ett. Verksamheten genomfördes både i korta och långa kurser, men kortkurserna utgjorde en mycket låg andel, mindre än en procent, av verksamheten hos folkhögskolorna 2022.

Tabell 6. Totalt antal deltagarveckor, kursdagar och deltagare, folkhögskolorna 2020–2022

År	Verksamhet	Antal deltagarveckor	Antal kursdagar	Antal deltagare (ej unika)
2020	Alla kurser	22 430	17 282	2 309
2021	Alla kurser	17 482	15 763	1 599
2022	Alla kurser	25 792	21 220	3 098

Källa: Statistikrapport för folkhögskola, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Kommentar: Antal deltagarveckor år 2021 skiljer sig från motsvarande siffra i Folkbildning med asylsökande 2021, som var felaktig pga. en dubbelräkning. Siffran är korrigerad i denna rapport.

År 2022 ökade antalet deltagarveckor med drygt 8 000 veckor eller med 48 procent och antalet deltagare ökade med knappt 1 500, 94 procent. Antalet kursdagar ökade med 35 procent och är det högsta på flera år.

Spridning i landet och regionala skillnader

Verksamheten följer var i landet målgruppen bor och hur det förändras under året.

Tabell 7. Antalet unika deltagare som deltagit i studieförbundens och folkhögskolornas verksamheter per län 2022

Län	Antal unika deltagare, Svd1	Antal unika deltagare, Vs	Antal unika deltagare, studieförbund totalt	Antal unika deltagare, folkhögskola	Antal personer, uppskattad målgrupp*
Blekinge län	309	125	341	67	987
Dalarnas län	108	61	114	98	965
Gotlands län	24	-	24	39	275

Län	Antal unika deltagare, Svd1	Antal unika deltagare, Vs	Antal unika deltagare, studieförbund totalt	Antal unika deltagare, folkhögskola	Antal personer, uppskattad målgrupp*
Gävleborgs län	207	150	272	28	1 028
Hallands län	539	216	605	17	1 789
Jämtlands län	106	51	140	4	550
Jönköpings län	236	202	273	187	1 285
Kalmar län	257	209	318	13	1 010
Kronobergs län	464	270	556	27	1 421
Norrbottnens län	1 322	1 193	1 698	134	2 211
Skåne län	1 714	1 279	2 119	356	7 674
Stockholms län	2 383	1 688	3 023	441	20 514
Södermanlands län	643	266	700	35	2 086
Uppsala län	71	70	140	26	1 993
Värmlands län	298	182	348	2	887
Västerbottens län	521	394	644	41	1 114
Västernorrlands län	409	230	507	81	1 627
Västmanlands län	454	284	567	33	1 735
Västra Götalands län	1 952	882	2 226	255	8 064
Örebro län	606	199	638	67	1 757
Östergötlands län	634	618	794	74	1 676
Totalt	13 257	8 569	16 047	2 025	60 648

* Av målgruppen finns det totalt 1 473 individer där uppgift om län och kommun saknas i migrationsverkets data eller har skyddad identitet.

I tabellen ser vi att det är stora regionala skillnader i antalet personer i målgruppen och även antalet personer som deltar i folkbildningens olika aktiviteter. Siffrorna ger en grov uppskattning och ska tolkas med försiktighet.

Det finns flest personer från målgruppen i de tre storstadslänen samt i Norrbottens län och det är också där majoriteten av verksamheten har genomförts. Till skillnad från 2021 har det anordnats verksamhet i alla län 2022.

Det är stora skillnader i hur stor del av den uppskattade målgruppen i respektive län som har deltagit i en folkbildningsaktivitet, där Norrbottens, Västerbottens och Östergötlands län har en andel på över 50 procent och Uppsala och Stockholms län har en låg andel.

Tabell 8. Antalet kommuner med verksamhet per arrangemangstyp, studieförbund och folkhögskolor 2020–2022

Verksamhet	Antal kommuner		
	2020	2021	2022
<i>Svenska från dag ett</i>	126	97	192
<i>Vardagssvenska</i>	88	69	123
Totalt studieförbund	131	102	195
Folkhögskola	54	55	62
Totalt antal unika kommuner	141	118	209

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, Statistikrapport för folkhögskola, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

I 209 kommuner har det bedrivits folkbildning med asylsökande 2022 vilket innebär en kraftig ökning från, från 118 kommuner 2021. Därtill kan deltagare i vissa fall ha varit med på distans även i kommuner där verksamhet enligt tabellen inte har genomförts.

Distansstudier 2022

2020 var första gången som folkbildning med asylsökande fick bedrivas på distans.

Tabell 9. Antal studietimmar och deltagare på distans, studieförbunden 2020–2022

Verksamhet	Ej distans	Distans	Totalt
2022			
Totalt antal studietimmar	126 177	22 432	148 609
Totalt antal deltagare	38 042	5 446	43 488
2021			
Totalt antal studietimmar	47 918	46 802	94 720

Totalt antal deltagare	12 135	10 516	22 651
2020			
Totalt antal studietimmar	119 360	27 109	146 469
Totalt antal deltagare	30 208	6 675	36 883

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Under 2022 bedrevs 15 procent av studieförbundens verksamhet på distans, vilket är en nedgång från knappt 50 procent år 2021.

Tabell 10. Antal deltagarveckor och deltagare på distans, folkhögskolorna 2020–2022

År	Verksamhet	Ej distans	Distans	Totalt
2020	Antal deltagarveckor	17 916	5 127	23 043
	Antal deltagare	1 456	853	2 309
2021	Antal deltagarveckor	16 061	1 421	17 482
	Antal deltagare	1 464	135	1 599
2022	Antal deltagarveckor	25 576	216	25 792
	Antal deltagare	3 071	27	3 098
Totalt	Antal deltagarveckor	59 553	6 764	66 317
	Antal deltagare	5 991	1 015	7 006

** Redovisningen för folkhögskola är baserad på gruppstatistik. Bearbetning Folkbildningsrådet. Kommentar: Antal deltagarveckor 2021 skiljer sig från siffran för 2021 i rapporten för 2021 pga. av en dubbelräkning. Antalet deltagarveckor för 2021 är korrigerad i denna rapport.*

Distansdeltagandet som andel av antalet deltagare hos folkhögskolorna har minskat kraftigt till under en procent av antalet deltagarveckor.

Vilka var deltagarna?

Deltagarnas dossiernummer ger ingen upplysning om deltagarnas kön, ålder eller utbildningsbakgrund. Uppgifterna i rapporten bygger på anordnarnas rapportering av gruppernas sammansättning.

Andel män och kvinnor

Tabell 11. Andel kvinnor och män av antalet deltagare, studieförbund och folkhögskolor 2020–2022

Verksamhet	Andel kvinnor (%)			Andel män (%)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
<i>Svenska från dag ett</i>	47	51	72	53	49	28
<i>Vardagssvenska</i>	44	49	70	56	51	30
Totalt studieförbund	46	50	71	54	50	29
Totalt folkhögskola	52	54	71	48	46	29

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, Statistikrapport folkhögskola, SCB.

Folkbildningsrådets bearbetning.

På grund av att deltagarna från Ukraina till stor del är kvinnor, ca 60 procent i alla åldrar, har deltagandet svängt kraftigt till förmån för kvinnor. Från att deltagandet mellan män och kvinnor var ungefär 50–50 tidigare, så är totalt cirka 70 procent av deltagarna kvinnor år 2022.

Andelen kvinnor i hela målgruppen (alla åldrar) var 52 procent år 2022 (37% år 2021), oräknat de i målgruppen som lever i skyddad boende då de inte registreras med uppgift om könstillhörighet.

Utbildningsbakgrund

En viktig faktor för kunskapsutvecklingen är deltagarnas utbildningsbakgrund men det finns ingen rättvisande eller heltäckande statistik för gruppen asylsökande. Anordnarna har i sin återrapportering beskrivit att det är en stor blandning i utbildningsbakgrund, från analfabeter till personer med högre utbildning. Gruppen som kommer från Ukraina har generellt sett en högre utbildningsnivå.

Åldersfördelning

I vardagssvenska hos studieförbunden och i folkhögskolornas långa kurser med svenska från dag ett är deltagare 18 år eller äldre. I folkhögskolornas korta kurser och i studieförbundens studiecirkelar med svenska från dag ett ska deltagarna vara 13 år eller äldre. Av rapporteringen framgår att den absoluta majoriteten av de som deltog var över 25 år.

Boendesituation

En betydelsefull omständighet vid rekrytering var målgruppens boendesituation. Tidigare års erfarenhet är att det krävs fler insatser och mer resurser för att nå personer i eget boende (EBO) än i Migrationsverkets anläggningsboenden (ABO).

I och med mottagandet av flyktingar enligt masskyddsdirektivet har ansvaret för boendet förändrats. 2021 var det drygt 1 000 personer som inte bodde i EBO eller ABO och 2022 var det 13 400 som i stället bodde i kommunalt boende samt 2 300 i övrigt boende.

Andelen som bodde i EBO minskade något under 2022 till 61 procent vid årets slut, medan andelen i ABO minskade till 13 procent (från 30%). Andelen i kommunalt boende uppgick till 22 procent. Fördelningen varierar dock stort mellan länen.

Det finns ingen statistik över boendesituationen för de i målgruppen som deltagit i folkbildning med asylsökande men däremot har anordnarna kommenterat det i åiterrapporteringen.

Studieförbunden når personer från alla typer av boendeformer. Det är dock stora variationer över landet och mellan studieförbundens avdelningar, inte minst beroende på om det finns en stor andel EBO, ABO eller kommunalt boende i de områden de verkar.

Verksamhetens genomförande

Kapitlet behandlar verksamheternas genomförande, bland annat rekrytering av deltagare, förläggning av verksamheten och samverkan med myndigheter. Det sammanfattar också metoder och arbetssätt, vilket inkluderar erfarenheter av den distansmöjlighet som gavs för verksamheten med anledning av coronapandemin. Här beskrivs även hur arbetet för kvinnors och mäns lika villkor sett ut under året samt vilka framgångsfaktorer och utmaningar folkbildningens aktörer såg med insatsen 2022.

Verksamhetens förläggning

Flera studieförbund uppger att de har en nationell samordning för att matcha målgruppens geografiska spridning, vilket är uppgifter som de får från Migrationsverket. Möjligheten att genomföra verksamheten på distans har inneburit att deltagare som haft långt till studielokalerna, till exempel boende i glesbygdsområden, har kunnat delta i större omfattning. Omfattningen på distansverksamheten har dock gått ned, och det verkar som att studieförbunden prioriterar att ha fysiska möten när förutsättningarna finns.

Studieförbundens strävar efter att lägga verksamheten så nära deltagaren som möjligt. Det handlar främst om egna lokaler, samarbetspartners lokaler och i vissa fall Migrationsverkets lokaler. Placeringen av lokalerna varierar från i direkt anslutning till anläggningsboendena, lokaler centralt på orten eller i ett bostadsområde där en större grupp deltagare bor.

Studieförbunden tar också hänsyn till tillgänglighet med buss och möjligheten att lämna och hämta barn. Pandemin, som fortfarande hade stor påverkan under det första kvartalet 2022, har i sin tur inneburit att vissa lokaler, som föreningslokaler, inte har varit möjliga att använda på samma sätt som tidigare år.

Folkhögskolornas verksamhet har i huvudsak genomförts på huvudskolan eller en filial till huvudskolan men även hos annan organisation eller i separata tillfälliga lokaler. Den har nästan uteslutande bedrivits i det län där folkhögskolan är belägen (94%). Under 1 procent av deltagarveckorna

genomfördes helt på distans vilket innebär att endast en obetydlig del av deltagarna har deltagit i verksamheten från hemmet.

Rekrytering av deltagare

Anordnarna har bedrivit ett aktivt rekryteringsarbete med en stor bredd av aktiviteter, från uppsökande verksamhet via olika typer av kontaktnät och samarbeten till annonser i sociala medier.

Cirkelledare med egna kontaktnät, flerspråkiga och med kunskap om flera kulturer är nyckelpersoner och har, tillsammans med rekommendationer från tidigare deltagare, varit de viktigaste rekryteringskanalerna för studieförbunden. Samordningen med Migrationsverket och kommunerna kring rekrytering har varit viktig. Ett exempel på extra satsning var Länsbildningsförbundet i Stockholm som anställde en aktivitetskoordinator för att nå ut till och informera asylsökande om alla de insatser som studieförbund och andra aktörer erbjöd.

Den vanligaste rekryteringsvägen för folkhögskolorna är information via samverkanspart (59%), information via tidigare deltagare (56%), uppsökande verksamhet (48%) och information via myndighet (43%).

Pandemin har i början av året påverkat rekryteringsmöjligheterna, till exempel genom att det minskade möjligheterna till personliga besök och att föreningslivet ställde in arrangemang som tidigare var bra rekryteringstillfällen. Flera studieförbund lyfter fram att sociala medier har ökat i betydelse för rekryteringen när verksamheten gått över till distans.

Möjligheten att bedriva verksamheten på distans gjorde att studieförbunden kunde nå ut bredare och samla grupper av personer från hela landet.

Även om inte bilden är enhetlig upplever majoriteten av anordnarna att det är svårare att nå personer i eget boende och i av Migrationsverket ordnade lägenheter än de som bor på anläggningar. Omflyttningar av personer i samband med kommunplacering av de som kom enligt massskyddsdirektivet har försvårat rekryteringen.

Samverkan med myndigheter

Studieförbund och folkhögskolor ska ha en dialog med Länsstyrelsen och Migrationsverket kring var verksamheten bäst bör bedrivas. I praktiken är länsstyrelserna den mest centrala kontakten, då de ansvarar för att samordna insatserna och aktörerna i länen. Anordnarna ska också

informera myndigheterna om sina planerade insatser för att underlätta myndigheternas uppdrag. Studieförbunden och folkhögskolorna har redovisat vilka kontakter de har haft med myndigheterna under verksamhetsåret.

Alla studieförbund beskriver att de har haft kontakt med länsstyrelserna och Migrationsverket (ibland via gemensamma samarbetsformer som länsbildningsförbundet). Under året har kommunerna blivit viktigare att ha en strukturerad kontakt med då de har haft ett stort ansvar för personer enligt masskyddsdirektivet. Kontakterna med Länsstyrelsen har berört information om var asylsökande finns, behov och möjlighet till ersättning för resor, information om pågående och planerad verksamhet samt spridning av information om aktiviteter för asylsökande. Kontakterna med Migrationsverket har berört information om resor till verksamheten och spridning av information om verksamhet för asylsökande.

Studieförbundens kontakter sker oftast i form av enskilda kontakter (10/10), följt av återkommande samråds- och dialogmöten (8/10). Kontakterna med länsstyrelserna är mer omfattande, framför allt för de avdelningar som också bedriver TIA-verksamhet, och fungerar över lag väl. Erfarenheterna av hur väl kommunikationen fungerade med Migrationsverket varierade över landet och den fungerade bäst där det fanns etablerade nätverksgrupper med både Länsstyrelsen och Migrationsverket och där Migrationsverket hade boendeanläggningar.

90 procent av folkhögskolorna har haft kontakt med någon av Länsstyrelsen och Migrationsverket, och 70 procent uppger att de har haft kontakt med båda myndigheterna. Kontakterna har i huvudsak varit enskilda kontakter och berört en bredd av ämnen (information om verksamhet, rekrytering och reseersättning). När det inte skett beror det på att folkhögskolan inte har upplevt att det har funnits ett behov av kontakt. Folkhögskolorna är över lag nöjda med kontakten även om det finns utrymme för förbättringar.

Metoder och arbetssätt

Anordnarna beskriver att verksamheten är fri och frivillig, individorienterad och deltagarstyrd och att den bygger på samtal och erfarenhetsutbyte i mindre grupper. De olika arrangemangen arbetar med språkutveckling, samhällskunskap och studie- och yrkesvägledning. Samhällskunskapen har en stor bredd, till exempel svensk demokrati, arbetslivet, bostaden, mat, kläder, vården, hälsa och fritid, traditioner och

högtider, jämställdhet, aktuella mediehändelser, natur och miljö, Covid-19 och vaccinering och att resa kommunalt med mera.

Anordnarna har använt en bredd av läromedel och grundläggande verkar vara att ta fram material utifrån gruppens behov och allt från böcker till annonser, myndighetsbeslut och filmer kan användas. Det har varit tryckta material, materialet Vardagssvenska lyfts ofta fram, och digitala material där informationsverige.se och Youtube nämns. De flesta anordnare använder material framställt av andra men några har också utvecklat egna fysiska och digitala material.

Studieförbunden och folkhögskolornas egna inriktningar, föreningssamarbeten och förutsättningar sätter också prägel på verksamheten. Studiebesök, samtalscaféer, språkpromenader, gästföreläsare, kulturbesök och -utövande, motionsaktiviteter samt samordning och utbyte med annan folkbildningsverksamhet bidrar till en god miljö för lärande och utveckling.

För att individanpassa verksamheten sker ofta en nivåindelning av deltagarna utifrån förmåga att ta till sig språket. Studieförbunden samordnar ibland vardagssvenska och svenska från dag ett för att deltagarna ska få största möjliga individuella utveckling. Samarbete mellan studieförbund och folkhögskolor sker också för att möta den enskildes behov. Folkhögskolorna integrerar vid behov deltagarna i andra kurser, till exempel SFI-verksamhet eller allmän kurs, vilket ytterligare ger en breddning i lärandet. Detta är särskilt vanligt när deltagarna var få.

Folkhögskolorna använder sig av en rad verktyg för att möta individens behov så som anpassning av studietakt (så gott som alla folkhögskolor), nivåindelningar, anpassning av gruppstorlek, extra lärarkompetenser och anpassning av kursernas längd.

Majoriteten av cirkelledarna var arvoderade men man anlidade även volontärer, ofta frivilliga från samarbetspartner som församlingar och föreningar men också "vanliga medborgare" som vill bidra. Många cirkelledare är flerspråkiga, vilket både underlättade rekrytering och verksamhet.

Folkbildning på distans

2022 var pandemins sista år och det var bara det första kvartalet som i stor omfattning präglades av pandemin. Efter pandemin har andelen distansverksamhet minskat stort i både studieförbund och folkhögskolor till att vara ett för individen betydelsefullt, men till omfattningen ringa,

inslag. Framför allt har omfattningen av distansutbildning på folkhögskolorna minskat till att nästan inte längre förekomma.

Att verksamheten bedrivits på distans har underlättat för personer som bor långt ifrån den fysiska plats där verksamheten var tänkt att bedrivas, eller som har haft andra begränsningar som gjort det svårt att delta på plats.

Det har funnits tekniska hinder för deltagande på distans som kunskapsbrister, avsaknad av datorer/teknisk utrustning, uppkopplingsproblem och att deltagarna inte har fått en bra arbetsmiljö på grund av att de inte kan sitta ifred under träffarna. Anordnarna har försökt möta detta genom att låna ut utrustning, göra egna appar, bjuda på sim-kort och att tidsanpassa verksamheten med mera.

Deltagare från Ukraina

Från slutet av februari kom ett stort antal flyktingar från Ukraina till Sverige. I april beslutade regeringen att utöka målgruppen till att även inkludera personer som kommit till Sverige och registrerat sig hos Migrationsverket enligt masskyddsdirektivet. Sammanlagt kom drygt 50 000 personer till Sverige från Ukraina under 2022, varav knappt 40 000, alla ålderskategorier, var inskrivna hos migrationsverket.

Studieförbund och folkhögskolor mötte upp tillströmningen genom att snabb utöka verksamheten. Nya cirkelledare rekryterades, nya grupper bildades och många personer involverades på olika sätt i verksamheten. Studieförbunden uppskattar att drygt 14 000 av deltagarna under 2022 var från Ukraina och folkhögskolorna att 1 330 av deltagarna var från Ukraina. Siffrorna ska dock tas med viss försiktighet då ingen officiell statistik finns över det exakta antalet deltagare från Ukraina. I dessa siffror ingår personer som deltagit i både svenska från dag ett och i vardagssvenska.

Framgångsfaktorer

Folkbildningen i sig, med dess pedagogik och metodik, lyfts fram av många som en stark framgångsfaktor. Verksamheten är fri och frivillig, bedrivs i små grupper och utifrån deltagarnas behov, förutsättningar och intressen. Deltagarna är delaktiga och kan påverka upplägg och inriktning. Nivåanpassningar och att kunna erbjuda stöd på modersmål har varit andra viktiga delar för att deltagarna ska kunna få en så bra utveckling som möjligt.

Cirkelledaren eller kursledaren är väldigt viktig med sina kunskaper och erfarenheter. Flerspråkighet och stor kulturell förståelse lyfts fram som nycklar av flera. Cirkelledarnas och kursledarnas sätt att genomföra verksamheten har lett till goda resultat, vilket i sig har gjort att många tidigare deltagare fungerar som ambassadörer för verksamheten och bidrar starkt till nyrekryteringen.

Både folkhögskolor och studieförbund har stora nätverk inom föreningslivet, det offentliga och näringslivet som de använder i verksamheten på olika sätt. Det kan handla om gästföreläsningar, studiebesök, nya sociala sammanhang att delta i för deltagarna eller om faddrar och lotsar med mera.

Den interna samordningen inom studieförbunden lyfts fram som positivt samt ändamålsenliga lokaler och fungerande digitala plattformar tillsammans med bra studiematerial.

Slutligen lyfts mångårigt utvecklingsarbete, uthållighet, kontinuitet och förmåga att ställa om för att möta snabbt ökat behov fram som viktiga framgångsfaktorer.

Utmaningar

I Inledningen av året var fortfarande pandemin en starkt påverkande faktor. I och med att pandemin sedan klingade av, så har den under året påverkat allt mindre.

Deltagarna från Ukraina upplevs också ha flyttat mycket under året, vilket bland annat har gjort att de har deltagit i informationsträffar men sedan inte kunnat delta i arrangemanget eller att de har påbörjat men inte kunnat slutföra kursen eller kommit in mitt i kursen. Det senare har inneburit att deras deltagande inte alltid har kunnat registreras då reglerna inte tillåter det. Vissa anordnare tar också upp den låga dagersättningen till målgruppen som ett problem, att de har behövt ta ett arbete för att kunna försörja sig i stället för att delta.

Deltagarnas mående har påverkat förutsättningarna för verksamheten. Dåligt mående kommer av bland annat den stress och nedstämdhet som asylprocessen i sig orsakar, tidigare trauman innan eller vid flykt från hemlandet, förhållanden för familj och vänner som är kvar i hemlandet samt psykisk ohälsa.

Rekryteringen är en utmaning där det kan vara svårt att få tag på de presumtiva deltagarna, framför allt om de inte bor på anläggningar, då anordnarna oftast saknar adressuppgifter med mera.

Formerna för verksamheten kan också vara en utmaning där kurstiden anses för kort, vilket rör inte minst analfabeter och döva deltagare. Att för få deltagarveckor tilldelades anordnarna i relation till behoven inom upptagningsområdet, bristfällig samordning med Migrationsverket, problem med utbetalning av reseersättning från Migrationsverket och att det ibland kan uppstå glapp mellan denna insats och nästa utbildningssteg är andra hinder som nämns.

Arbete för samma villkor för män och kvinnor

Anordnarna har arbetat med att verksamheten ska vara jämställd på många olika sätt. Grundläggande är att de behandlar alla lika, att alla ska komma till tals, höras och synas, och att de har ett genomtänkt och väl förankrat jämställdhetsarbete i den egna organisationen.

Den långsiktiga trenden från en stor andel män till ett alltmer jämt deltagande mellan könen har brutits år 2022 då 71 procent var kvinnor. Anordnarna bedömer att det beror på att en stor del av deltagarna var från Ukraina och de vuxna flyktingarna från Ukraina till stor del är kvinnor.

I rekryteringen lyfter anordnarna fram att de har haft ett särskilt fokus på att nå kvinnor. Det kan handla om särskilda rekryteringsinsatser, att säkerställa att bildmaterialet lyfter fram både män och kvinnor och att anpassa upplägget så att både män och kvinnor kan delta, till exempel genom att erbjuda barnpassning (själva eller tillsammans med samverkanspart) eller upplägg som gör att pappan kan delta en del av dagen och mamman den andra delen av dagen.

I genomförandet har blandade grupper varit i majoritet, men vid behov har såväl grupper med enbart kvinnor som enbart män genomförts. Flertalet av anordnarna lyfter fram att de har såväl män som kvinnor som ledare i grupperna och att dessa utbildas i jämställdhetsfrågor.

Som en del av samhällsintroduktionen tas frågor om jämställdhet, normer och värderingar upp. Det har handlat om såväl utbildning i hur det fungerar i Sverige, som diskussion i grupp och överenskommelser och gemensamma spelregler för gruppen.

Verksamhetens resultat

Kapitlet tar upp effekter och resultat för deltagarna i folkbildning med asylsökande, som uppnådda färdigheter och på vilket sätt verksamheten uppnådde sitt syfte. Insatserna ska stärka kunskaperna i svenska språket och om samhället samt främja deltagande i arbets- och samhällslivet. Syftet är att ge en meningsfull sysselsättning och påskynda en framtida etablering för de personer som beviljas uppehållstillstånd.

Ökade färdigheter i svenska och samhällskunskap

Anordnarna har olika sätt att följa upp vilken betydelse verksamheten har haft för deltagarna. Vissa har tester vid början och slutet av cirkeln eller kursen, andra använder självskattningsmetoder eller så gör cirkel- eller kursledaren bedömningar av deltagarnas utveckling. Resultaten skiljer sig inte i någon större grad från tidigare års redovisningar, även om verksamheten har anpassats efter rådande omständigheter med distansstudier i början av året och en stor tillströmning av flyktingar från Ukraina från mars och framåt.

Studieförbund och folkhögskolor redovisar att alla eller så gott som alla har fått förbättrade kunskaper i svenska, framför allt i muntlig kommunikation och ökad kunskap om det svenska samhället. De enskilda deltagarnas resultat beror enligt anordnarna på flera faktorer, som den enskilda personens motivation, graden av deltagande, avslag i asylprocessen, tidigare utbildning/kunskap, psykisk välmående och ålder.

Kunskaperna visar sig i allt från att deltagarna kan föra enklare samtal till att de har gått vidare till studier på en högre nivå i SFI eller klarat SFI-studier på kortare tid. Vissa deltagare har till och med kunna gå vidare direkt till allmän kurs på folkhögskola. Kunskaperna i svenska har också gjort att de har blivit mindre beroende av personer som översätter åt dem, att de klarar enklare vardagssituationer bättre och att de förvärvade kunskaperna har varit värdefulla vid anställningsintervjuer.

Samhällskunskapsstudierna ger en ökad förståelse i en bredd av frågor som rör det svenska samhället. Från hur Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och arbetslivet fungerar till hur man sop-sorterar, från högtider och traditioner till värderingar som jämställdhet och mänskliga rättigheter och från klassrumsstudier till deltagande i idrott, friluftsliv och kultur. En del tid har lagts på att hjälpa deltagarna i kontakter med svenska myndigheter, vilket också indirekt har gett alla deltagare en större kunskap om myndigheters underlag och beslut.

Meningsfull väntan och påskyndad framtida etablering

Deltagande i vardagssvenska och svenska från dag ett var för flertalet av deltagarna deras huvudsakliga aktivitet och den skapade struktur, rutin och mening. Samlingarna var en trygg plats med gemenskap som bröt den isolering många upplever. Verksamheten gjorde också att deltagarna fick tänka på något annat än den utdragna asylprocessen och det bidrog till att deras psykiska välmående ökade, deras självförtroende stärktes och de fick nya sociala kontakter. Anordnarna bedömde att verksamheten hade haft mycket stor eller stor betydelse för att deltagarna skulle få en meningsfull sysselsättning under asyltiden.

Studieförbund och folkhögskolor genomförde en mångfald av olika aktiviteter med möten med det omgivande samhället som språkcaféer, studiebesök, gästföreläsningar, deltagande i förenings- och församlingsliv, utflykter, gemensamma arrangemang med andra folkbildningsaktörer med mera. Dessa aktiviteter ledde ibland vidare till nya gemenskaper och kontaktnät som i sin tur är betydelsefulla för såväl välmående och svenskträning som arbete och fritidsaktiviteter.

Kunskapsvinsterna i svenska har för många deltagare inneburit att sfi-studierna har blivit enklare eller gått snabbare. Utifrån anordnarnas svar verkar det som att fler, ofta deltagare från Ukraina, har gått vidare direkt till arbete under 2022 än tidigare. För dem som deltog i distansstudier har också deltagande inneburit en betydande färdighetsträning för att kunna delta i det digitala samhället.

Många anordnare vittnar om ett tydligt fokus på arbete, genom att till exempel diskutera vars och ens drömmar och planer om framtiden (studie- och yrkesvägledning), möten med arbetsgivare och diskussioner om vad som krävs samt villkor och rättigheter på den svenska arbetsmarknaden,

men även mer praktiska inslag som att skriva CV eller få hjälp med att skriva ansökningar har funnits. Ett tecken på att kurserna har fungerat bra är att deltagare har gått vidare till att själva bli cirkelledare för andra.

Fallstudie Boden integration och samverkan

Studieförbundet Vuxenskolan i Boden (SV) har bedrivit verksamhet för asylsökande och invandrade sedan 10–15 år, berättar verksamhetschef Catrin Risén och cirkelledare Susanne Jauhiainen. Verksamheten handlar om att lära sig det svenska språket och att fungera i det svenska samhället. 2019 startade Bodenbo, SV och Svenska kyrkan ett projekt, Boden integration och samverkan (BIS), i gemensamma lokaler. Successivt har antalet samarbetsparter utökats med bland annat Rädda barnen, Folkuniversitet, ABF, Röda Korset och Bodens kommun, och det är numera inte längre ett projekt utan en löpande verksamhet.

Aktuella fokusområden är hälsa, bostad, gemenskap, utbildning, praktik och arbete, vilka genomförts med ett lyckat resultat. BIS har därtill tagit emot praktikanter, volontärer och personer i arbetsträning under åren. Verksamhetens omfattning är stor – bara i SV var det förra året cirka 300 deltagare, varav en majoritet från Ukraina. Omfattningen beror bland annat på att Migrationsverket har sitt regionkontor placerat i Boden.

Samverkan är det viktigaste kännetecknet för verksamheten. Nätverket är byggt utifrån en helhetssyn med människan i centrum. Nätverkets aktörer har expertis och kan, som de uttrycker det, ”bistå inom hela livsdygnet”; språk, samhällskunskap, fritidsaktiviteter, arbete, krisstöd, rådgivning, barnpassning (då föräldrarna deltar i aktiviteter) med mera. Samverkan sker på ett organisatoriskt plan, till exempel kring friluftsdagar (med SISU), specialinformation, som till exempel sexuell hälsa, och gemensamma besök på andras arrangemang, till exempel handbollsmatcher (Boden handboll IF), hockey och kulturevenemang.

Samverkan sker också på ett individuellt plan runt en person. Då handlar det om att se och ta tillvara individens erfarenheter och förmågor och söka i sitt nätverk kring var denna person och hens kompetens kan komma till sin rätt, till exempel genom att koppla ihop fotbollsspelaren med en lämplig klubb, låta operasångaren uppträda eller lotsa sångpedagogen till ett nytt jobb.

Inte bara organisationer, föreningar, kommunen och företag är engagerade, utan verksamheten har också ett stort stöd hos Bodenborna som också

fungerar som volontärer i verksamheten. De vill att de nyanlända ska få en bra start och snabbt komma in i det svenska samhället.

SV tar vara på alla möjligheter att träna på och motivera till användning av svenska språket. Det sker i klassrummen där lärarna har hög kompetens och där de blandar grupperna för att deltagarna ska "tvingas" prata svenska. Det sker också vid till exempel fritidsaktiviteter. Därför är det viktigt att ha ett bra nätverk ut till olika organisationer i civilsamhället.

Verksamheten bedrivs med en stor förståelse för hur det är att vara flykting och asylsökande och de lägger sig vinn om att förstå olika kulturer och bemöta var och en med respekt.

Resultat

Verksamheten är idag så väl etablerad att SV inte behöver marknadsföra den; den är självrekryterande och frivillig. Deltagare, samverkansparter och Migrationsverket uppmanar asylsökande att vända sig till SV och BIS. SV har till och med fått återkoppling från deltagare som har flyttat till andra delar av Sverige att de saknar den välorganiserade verksamheten i Boden.

Kompetensen och arbetssätten har lett till goda resultat i språklig förmåga. Det visar sig, enligt biträdande rektor för sfi, bland annat i att en del inte behöver gå SFI, medan andra börjar på "högre nivåer" som C, D eller grundskolenivå samt att SFI-lärarna ser att deltagarna är väl rustade när de kommer. Ibland skickar SFI-lärarna till och med elever som behöver extra stöd till SV.

Många av deltagarna har också gått vidare till arbete och annan sysselsättning och enligt Bodens kommun så har studieförbundens verksamhet "förkortat vägen ut i arbete". SV organiserar träffar med lokala arbetsgivare där de asylsökande och arbetsgivarna får träffa varandra och det har lett till en hel del arbetstillfällen. En annan fördel med mötena med arbetsgivare är att deltagarna förstår vilken nyckel det svenska språket är för arbete och det gör dem än mer motiverade att delta i kurserna.

Den långa erfarenheten och erfarenheten från olika perioder av ökande flyktingmottagande har gjort att SV och de andra inte tyckte det var ett problem att växla upp verksamheten när det stora antalet flyktingar kom från Ukraina. Arbetsmarknadskonsulenten Esma Berg på Bodens kommun säger att när flyktingvågen kom så fungerade samarbetet mellan kommunens krisledning, BIS och civilsamhället "extremt bra". De har utvecklat sin samverkansmodell, sitt nätverk och sin metodik på ett sådant

sätt att en stor ny ”våg” av människor på flykt är ”business as usual”. Det väl fungerande samarbetet gör också att kommunen tryggt försöker delta i alla integrationsprojekt de kan, för att de vet att studieförbunden har en mycket god förmåga att utföra verksamheten utifrån de behov målgruppen har.

Tips till andra

Börja i det lilla, men med stora ambitioner. När SV började tog det ett till två år innan nätverket som behövdes för att lyckas hade kommit på plats.

Ha tålamod och låt verksamheten växa över tid.

Bygg ett stort, strukturerat nätverk av samverkansparter och tydliggör var och ens bidrag till helheten. Alla kan hjälpa till med något för någon!

Använd också de nyanländas egna kunskaper som de har med sig.

Satsa på att rekrytera kunniga, pedagogiska, gärna flerspråkiga, cirkelledare.

Utmaningar

En utmaning är att människor flyttar runt i Sverige. De kan komma till Boden, börja studera och börja att må bättre för att sedan bli tvungna att flytta och börja om. Här försöker SV och de andra, i den mån det går, att försöka knyta in deltagarna i nya nätverk på den nya orten, men det är inte så lätt.

En annan utmaning har varit att ställa om hela systemet och att växla till ett digitalt arbetssätt när pandemin kom.

Koppling till forskning

Fejes och Dahlstedt (2021) har i sin forskning kommit fram till fem punkter för en lyckad integration.

1. Sociala relationer – personer som kan vara förebilder eller vägvisare och som kan bidra till att man får träna sitt språk och introducera en till nya sammanhang och sociala kontakter.

2. Lärare och cirkelledare – dessa är otroligt viktiga och kan bidra till att utveckla en känsla av tillhörighet. Forskningen visar att många lärare och cirkelledare går långt utanför sitt uppdrag för att stötta asylsökande och andra migranter.

3. Utbildning – bland annat genom att få träna språket och utveckla kunskap om samhället skapas förutsättningar för att utveckla en känsla av

tillhörighet. Inte minst är sammanhanget viktigt, där stöd ges för att klara tillvaron "här och nu".

4. Sammanhang – utöver språkutbildning är det också viktigt med tillträde till andra sammanhang där man är välkommen och känner sig sedd. Som till exempel språkkaféer, gym, träning och idrott.

5. Arbete och praktik – där kan ens kompetens bekräftas och utvecklas. Man får använda språket i ett meningsfullt sammanhang och får kunskap om hur den svenska arbetsmarknaden fungerar.

Det är tydligt att Boden integration och samverkan arbetar enligt dessa fem punkter. Verksamheten innebär ett socialt sammanhang utanför boendet där man träffar såväl andra i samma situation som svenskar i olika aktiviteter. Cirkelledarna och verksamhetsansvariga i Boden genomför inte bara en kvalificerad svenskundervisning, utan de nästintill skraddarsyr verksamheten utifrån de enskilda deltagarnas behov och ger dem nätverk som leder till nya sammanhang och ibland även till arbete och praktik. Sammantaget visar exemplet Boden samverkan och integration hur Fejes och Dahlstedts fem punkter kan leda till en uppskattad verksamhet med mycket goda resultat i praktiken.

Avslutande diskussion

I det här avslutande kapitlet diskuterar Folkbildningsrådet verksamhetens resultat och arbetsformer, samt vilka slutsatser som kan dras utifrån ändamålet och syftet med de särskilda folkbildningsinsatserna för asylsökande och flyktingar från Ukraina.

Verksamheten motsvarar bidragets syfte

Folkbildningsrådets uppföljning för 2022 visar att verksamheten har varit ändamålsenlig. De som deltog har förbättrat sina kunskaper i svenska språket och sin förståelse för och förmåga att hantera det svenska samhällslivet och söka och få arbete. De har fått diskutera och reflektera kring viktiga värderingar som jämställdhet, demokrati och mänskliga rättigheter och fått en inblick i svensk kultur och svenska traditioner. Verksamheten har bidragit med struktur, aktivitet och mening under en ofta stressande asylprocess. Deltagarna upplever att deltagandet har inneburit gemenskap, ökat självförtroende, motverkat psykisk ohälsa och bidragit med nya sociala nätverk.

2022 inleddes i pandemins tecken och med en, sedan några år, årligen minskande omfattning på målgruppen. Detta förändrades helt under våren då pandemin klingade av samtidigt som en stor grupp flyktingar från Ukraina kom till Sverige. Här visade folkbildningen genom studieförbund och folkhögskolor en stor förmåga att ställa om och växla upp. Den värdefulla infrastruktur i form av kompetenser, människor, nätverk, metoder och material som under åren byggts upp kom åter till användning. Verksamheten växte och minst fördubblades under 2022 med fortsatt mycket nöjda deltagare.

Vår bedömning är att verksamheten med folkbildning för asylsökande i hög grad har bidragit till en meningsfull sysselsättning under asyl- och flyktingtiden och påskyndat en eventuell etablering i samhälls- och arbetsliv för dem som deltagit. Utfallet för den enskilde deltagaren påverkas av flera faktorer, såsom personens förkunskaper, den egna motivationen och psykiska måendet samt möjligheten att delta i verksamheten.

Fungerande arbetsformer för folkbildning med asylsökande

Utifrån anordnarnas rapporter kan man sluta sig till att folkbildningens pedagogik och metodik lämpar sig väl för den verksamhet som finns inom folkbildning för asylsökande. När vi jämför vad forskning säger med praktiska exempel från folkbildning för asylsökande ser vi att alla delar av en framgångsrik integration kan återfinnas i en väl fungerande folkbildningsverksamhet.

Dialog och delaktighet i utformningen av cirklar och kurser gör att dessa i stor omfattning anpassas utifrån deltagarnas behov, kunskapsnivå och intressen. Att det är fritt och frivilligt att delta gör att deltagarna i hög grad är motiverade att ta del av verksamheten. När nivåanpassning har gjorts har den fungerat väl och gjort att fler deltagare har fått en utmaning som ligger i linje med vad de klarar av. Även om vardagssvenska bedrivs utifrån en förutbestämd studieplan finns det utrymme att bygga studierna på deltagarnas förkunskaper och intressen.

De med ingen eller mycket kort tidigare utbildning lyfts av anordnare fram som en grupp som är svårare att nå och som har särskilda behov. Flertalet av deltagarna skulle också ha nytta av längre sammanhängda studier för att snabbare kunna integreras i det svenska samhället. När deltagare antingen får nej i asylprocessen eller snabbt flyttas till annan ort skapas lätt oro och instabilitet i hela gruppen, som påverkar fokus och motivation.

Folkbildning sker tillsammans med samarbetspartner och det omgivande samhället, vilket bidrar till ökad kunskap, större delaktighet i förenings- och församlingsliv och en ökad ömsesidig förståelse i lokalsamhället.

Folkbildningsrådet lägger sig vinn om att anpassa bidragsgivningen utifrån signaler från verksamheten runt om i landet för att maximera möjligheten att nå bidragsgivarens syfte med satsningen. Tidigt beslöt Folkbildningsrådet att även deltagare med uppehållstillstånd enligt masskyddsdirektivet skulle få delta i verksamheten.

Framåtsyftande förslag

Folkbildningsrådet har tidigare lyft vikten av att säkerställa den infrastruktur som har byggts upp hos folkhögskolor och studieförbund. 2022 visade det sig tydligt att den infrastrukturen var oerhört värdefull när den stora flyktinggruppen från Ukraina kom. Det har också visat sig att en avgörande framgångsfaktor för att lyckas är samverkan; ett omfattande och

starkt nätverk av aktörer inom folkbildningen, från myndigheter och kommuner och från civilsamhället och näringsliv är väldigt viktigt. Ett sådant samverkansnätverk är personberoende och tar tid att bygga upp. Folkbildningsrådet föreslår därför ett permanent årligt statsbidrag till verksamheten. Det kan sedan kompletteras med tilläggsmedel vid stora tillströmningar av asylsökande eller flyktingar.

De som kommit till Sverige enligt masskyddsdirektivet har i folkbildningen getts möjlighet att snabbt lära sig grunderna i svenska och under former som är skraddasydda efter deras behov och utifrån den lokala arbetsmarknadens utseende. Därför föreslår Folkbildningsrådet att folkbildningen får möjlighet att fortsätta och utöka verksamheten för denna målgrupp.

Tabellbilaga

Tabell A. Antal arrangemang, studietimmar, deltagare samt andel kvinnor per län, svenska från dag ett, studieförbund 2022

Län	Antal arrangemang	Antal studietimmar	Antal deltagare	Andel kvinnor (%)
Blekinge län	118	2 934	918	77
Dalarnas län	23	1 011	200	82
Gotlands län	3	99	34	65
Gävleborgs län	48	3 070	441	57
Hallands län	131	4 544	1 243	67
Jämtlands län	25	541	207	73
Jönköpings län	39	905	338	82
Kalmar län	46	1 010	380	83
Kronobergs län	115	3 273	1 146	69
Norrbottnens län	326	11 521	3 092	56
Skåne län	332	11 357	3 229	76
Stockholms län	381	13 698	4 644	80
Södermanlands län	226	8 697	2 176	72
Uppsala län	10	372	112	77
Värmlands län	64	1 607	598	70
Västerbottens län	148	5 489	1 648	66
Västernorrlands län	104	3 841	1 042	70
Västmanlands län	108	2 742	1 172	75
Västra Götalands län	433	15 464	4 705	74
Örebro län	188	5 756	1 913	77
Östergötlands län	149	3 974	1 851	70
Totalsumma	3 017	101 905	31 089	72

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning

Tabell B. Antal arrangemang, studietimmar, deltagare samt andel kvinnor per län, vardagssvenska, studieförbunden 2022

Län	Antal arrangemang	Antal studietimmar	Antal deltagare	Andel kvinnor (%)
Blekinge län	22	925	218	73
Dalarnas län	9	441	75	91
Gotlands län	-	-	-	-
Gävleborgs län	21	870	228	75
Hallands län	60	2 600	645	50
Jämtlands län	6	246	70	94
Jönköpings län	32	1 279	316	85
Kalmar län	30	1 245	260	85
Kronobergs län	41	1 893	465	75
Norrbottnens län	136	5 578	1 693	47
Skåne län	146	6 197	1 724	75
Stockholms län	177	7 632	2 229	84
Södermanlands län	45	1 993	375	71
Uppsala län	7	316	114	83
Värmlands län	26	1 073	222	62
Västerbottens län	50	2 217	602	62
Västernorrlands län	33	1 606	371	70
Västmanlands län	40	1 673	475	64
Västra Götalands län	111	4 929	1 158	69
Örebro län	28	1 196	297	71
Östergötlands län	67	2 795	862	75
Totalsumma	1 087	46 704	12 399	70

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Tabell C. Antal deltagarveckor, kursdagar och deltagare samt andel kvinnor per län, svenska från dag ett, folkhögskolor 2022

Län	Antal deltagarveckor	Antal kursdagar	Antal deltagare	Andel kvinnor (%)
Blekinge län	768	12	68	71
Dalarnas län	1 136	14	121	60
Gotlands län	284	2	39	69
Gävleborgs län	79	1	28	86
Hallands län	368	1	17	59
Jämtlands län	60	3	4	75
Jönköpings län	1 086	16	263	77
Kalmar län	110	1	13	100
Kronobergs län	522	9	40	85
Norrbottnens län	692	78	795	63
Skåne län	5 972	82	402	69
Stockholms län	5 983	41	482	72
Södermanlands län	184	4	35	80
Uppsala län	465	4	32	84
Värmlands län	40	2	2	-
Västerbottens län	894	12	54	56
Västernorrlands län	1 002	7	88	68
Västmanlands län	354	5	35	83
Västra Götalands län	3 711	32	342	72
Örebro län	1 251	16	160	86
Östergötlands län	831	8	78	81
Totalsumma	25 792	350	3 098	71

Källa: Statistikrapport, folkhögskola, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning

Tabell D. 195 Kommuner med svenska från dag ett eller vardagssvenska, studieförbund 2022

Ale	Finspång	Höganäs	Laholm	Norrköping	Stockholm	Ulricehamn	Örkelljunga
Alingsås	Flen	Högsby	Laxå	Norrtälje	Storuman	Umeå	Örnsköldsvik
Alvesta	Forshaga	Hörby	Lekeberg	Nybro	Strängnäs	Uppsala	Östersund
Arboga	Färgelanda	Höör	Lerum	Nyköping	Strömstad	Uppvidinge	Östhammar
Arvika	Gislaved	Jokkmokk	Lessebo	Nässjö	Strömsund	Vadstena	Östra Göinge
Avesta	Gnesta	Järfälla	Lidingö	Olofström	Sundbyberg	Vara	Överkalix
Bengtstors	Gotland	Jönköping	Lidköping	Orust	Sundsvall	Varberg	
Berg	Grästorp	Kalix	Lilla Edet	Oskarshamn	Sunne	Vellinge	
Boden	Gullspång	Kalmar	Lindesberg	Pajala	Svalöv	Vetlanda	
Bollnäs	Gällivare	Karlsborg	Linköping	Partille	Söderhamn	Vimmerby	
Borgholm	Gävle	Karlshamn	Lomma	Perstorp	Söderköping	Vingåker	
Borlänge	Göteborg	Karlskoga	Ludvika	Piteå	Södertälje	Vårgårda	
Borås	Götene	Karlskrona	Luleå	Ragunda	Sölvesborg	Vänersborg	
Botkyrka	Hagfors	Karlstad	Lund	Robertfors	Tanum	Värnamo	
Boxholm	Hallsberg	Katrineholm	Lysekil	Ronneby	Tibro	Västervik	
Bromölla	Hallstahammar	Kiruna	Malmö	Sala	Tidaholm	Västerås	
Bräcke	Halmstad	Knivsta	Malå	Sandviken	Timrå	Växjö	
Båstad	Haninge	Kramfors	Mariestad	Sigtuna	Tingsryd	Ystad	
Degerfors	Haparanda	Kristianstad	Mark	Simrishamn	Torsås	Åmål	
Eksjö	Hedemora	Kristinehamn	Mellerud	Sjöbo	Tranås	Åre	
Enköping	Helsingborg	Krokom	Mjölby	Skara	Trelleborg	Årjäng	
Eskilstuna	Hofors	Kumla	Mora	Skellefteå	Trollhättan	Åstorp	
Eslöv	Huddinge	Kungsbacka	Motala	Skinnskatteberg	Trosa	Åtvidaberg	
Fagersta	Hylte	Kungsör	Mölnadal	Skövde	Tyresö	Älmhult	
Falkenberg	Härnösand	Kungälv	Mörbylånga	Sollefteå	Täby	Älvsbyn	
Falköping	Härryda	Kävlinge	Norberg	Sotenäs	Töreboda	Ängelholm	
Falun	Hässleholm	Köping	Nordmaling	Stenungsund	Uddevalla	Örebro	

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Tabell E. 62 kommuner med svenska från dag ett, folkhögskolor 2022

Alingsås	Härjedalen	Malmö	Södertälje
Alvesta	Härnösand	Markaryd	Tomelilla
Arvika	Järfälla	Mora	Umeå
Avesta	Jönköping	Mullsjö	Uppsala
Botkyrka	Kalix	Norrköping	Vara
Burlöv	Karlskoga	Nyköping	Vellinge
Ekerö	Karlskrona	Piteå	Vetlanda
Eksjö	Kinda	Ronneby	Vindeln
Färgelanda	Kiruna	Sandviken	Västervik
Gotland	Kramfors	Skellefteå	Västerås
Göteborg	Kristianstad	Skurup	Ånge
Haparanda	Kungsbacka	Stockholm	Åre
Helsingborg	Landskrona	Storuman	Älvsbyn
Hjo	Leksand	Sundbyberg	Ängelholm
Hällefors	Ludvika	Svalöv	Örebro
Örnsköldsvik	Östra Göinge		

Källa: Statistikrapport folkhögskola, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Tabell F. Slutlig fördelning av statsbidrag för vardagssvenska och svenska från dag ett (kr), studieförbund 2022

	Svenska från dag ett	Vardagssvenska	Summa bidrag (avr)
Arbetarnas Bildningsförbund	17 180 700	5 745 000	22 925 700
Studieförbundet Bilda	3 785 150	1 452 000	5 237 150
Folkuniversitetet	2 848 650	7 476 000	10 324 700
Ibn Rushd studieförbund	970 800	867 000	1 837 800
Kulturens Bildningsverksamhet	67 500	-	67 500
Medborgarskolan Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet	2 851 400	3 390 000	6 241 400
Sensus studieförbund	8 798 050	6 444 000	15 242 100
Studieförbundet	6 128 750	2 082 000	8 210 800
Studieförbundet Vuxenskolan	6 720 150	966 000	7 686 200
Studieförbundet Vuxenskolan	9 858 450	3 336 000	13 194 500
Summa	59 210 000	31 758 000	90 968 000

Källa: Årsredovisning 2022, Folkbildningsrådet 2023

**Tabell G. Slutlig fördelning av statsbidrag för svenska från dag ett (kr),
folkhögskolor 2022**

Folkhögskola	Summa bidrag	
	DV Sv fr dag ett	Svenska fr dag ett
Stockholms län	5 621	10 792 100
Alma	1 146	2 200 300
Birkagårdens	232	445 400
Bosön Idrotts	0	0
Botkyrka	42	80 600
Bromma	0	0
Fryshusets	0	0
Hagabergs	57	109 400
Jakobsbergs	145	278 400
Kaggeholms	60	115 200
Kista	1 136	2 181 100
Lillsveds	0	0
Långholmens	72	138 200
Paideia	0	0
Runö	0	0
Röda Korsets	110	211 200
S:ta Birgittas	0	0
Sankt Ignatios	821	1 576 300
Scouternas	0	0
Sigtuna	0	0
Skarpnäcks	123	236 200
Skeppsholmens	300	576 000
Stadsmissionens	0	0
Sundbybergs	1 212	2 327 000
Södertörns	0	0
Södra Stockholms	122	234 200
Tollare	0	0
Väddö	0	0
Vårdinge	0	0
Ågesta	43	82 600
Uppsala län	450	864 000
Nordens Biskops Arnö	0	0
Region Uppsala	450	864 000
Södermanlands län	184	353 300
Eskilstuna	0	0
Nyköpings	184	353 300
Stensunds	0	0
Åsa	0	0
Östergötlands län	831	1 595 500
Bona	0	0

Folkhögskola		Summa bidrag
Folkhögskola	DV Sv fr dag ett	Svenska fr dag ett
Liljeholmens	522	1 002 200
Lunnevads	0	0
Marieborgs	309	593 300
Vadstena	0	0
Valla	0	0
Jönköpings län	1 054	2 023 700
Braheskolan på Visingsö	128	245 800
June	407	781 400
Mariannelunds	317	608 600
Multsjö	138	265 000
Sommenbygdens	0	0
Södra Vätterbygdens	0	0
Sörängens	0	0
Värnamo	0	0
Ädelfors	64	122 900
Kronobergs län	516	990 700
Grimslövs	382	733 400
Markaryds	134	257 300
S:t Sigfrids	0	0
Kalmar län	110	211 200
Gamleby	110	211 200
Högalids	0	0
Oskarshamns	0	0
Vimmerby	0	0
Ölands	0	0
Gotlands län	251	481 900
Gotlands	251	481 900
Blekinge län	736	1 413 200
Blekinge	48	92 200
Jämshögs	0	0
Litorina	688	1 321 000
Valjevikens	0	0
Skåne län	5 498	10 556 300
Albins	530	1 017 600
Eslövs	0	0
Fridhems	754	1 447 700
Furuboda	325	624 000

Folkhögskola	Summa bidrag	
Folkhögskola	DV Sv fr dag ett	Svenska fr dag ett
Glimåkra	83	159 400
Glokala	243	466 600
Holma	0	0
Hvilan	238	457 000
Hyllie Park	734	1 409 300
Kvarnby	497	954 200
Malmö	0	0
Munka	118	226 600
S:ta Maria	490	940 800
Skurups	361	693 100
Sundsgårdens	250	480 000
Önnestads	428	821 800
Österlens	240	460 800
Östra Grevie	207	397 400
Hallands län	368	706 600
Katrinebergs	0	0
Löftadalens	368	706 600
Västra Götalands län	3 600	6 912 000
Angered	1 238	2 377 000
Arbetarrörelsens i Göteborg	997	1 914 200
Arbetarrörelsens i Viskadalen	0	0
Axevalla	0	0
Billströmska	0	0
Borås	0	0
Dalslands	324	622 100
Fristads	0	0
Grebbestads	0	0
Göteborgs	0	0
Hellidens	0	0
Helsjöns	0	0
Hjo	123	236 200
Hjälpared	125	240 000
Kvinno	109	209 300
Ljungskile	0	0
Mimi	0	0
Mångkulturella Finska	202	387 800
Nordiska	0	0
S:ta Elisabets	0	0

Folkhögskola	Summa bidrag	
	DV Sv fr dag ett	Svenska fr dag ett
Vara	111	213 100
Vinga	371	712 300
Wendelsbergs	0	0
Värmlands län	40	76 800
Geijerskolan	0	0
Ingesunds	40	76 800
Klarälvdalens	0	0
Kristinehamns	0	0
Kyrkeruds	0	0
Molkoms	0	0
Örebro län	1 135	2 179 200
Fellingsbro	0	0
Hällefors	452	867 800
Karlskoga	189	362 900
Kävesta	0	0
SIMA	40	76 800
Örebro	454	871 700
Västmanlands län	352	675 800
Hästportens	0	0
Tärna	0	0
Västerås	352	675 800
Dalarnas län	999	1 918 100
Brunnsviks	479	919 700
Fornby	0	0
Leksands	126	241 900
Malungs	0	0
Mora	104	199 700
Sjöviks	290	556 800
Västanviks	0	0
Gävleborgs län	79	151 700
Bollnäs	0	0
Forsa	0	0
Färnebo	79	151 700
PRO	0	0
Västerbergs	0	0
Västernorrlands län	979	1 879 600
Höla	90	172 800
Härnösands	347	666 200
Mellansels	111	213 100
Ålsta	431	827 500
Örnsköldsviks	0	0
Jämtlands län	60	115 200
Birka	0	0

Folkhögskola		Summa bidrag
Folkhögskola	DV Sv fr dag ett	Svenska fr dag ett
Bäckedals	15	28 800
Åredalens	45	86 400
Västerbottens län	883	1 695 300
Edelviks	0	0
Medlefors	286	549 100
Solviks	0	0
Storumans	135	259 200
Strömbäcks	0	0
Umeå	455	873 600
Vindelns	7	13 400
Norrbottnens län	683	1 311 400
Framnäs	66	126 700
Kalix	185	355 200
Malmfältens	286	549 100
Sunderby	0	0
Sverigefinska	53	101 800
Tornedalens	0	0
Älvsby	93	178 600
SUMMA	24 429	46 903 600

